

Pauliina Mäkelä

**Loppuraportti:
Liikenne- ja viestintäministeriön
tulevaisuuskatsauksen joukkoistaminen
- innostamassa ja osallistamassa some-kätilönä**

Pauliina Mäkelä

Sisällysluettelo

1. Johdanto

1.1 Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistamisen some-kätilöinnin esittely

1.2 Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistamisessa käytetyt työmuodot

2. Tulevaisuuskatsauswikin tilastot

2.1 Kävijämäärät

2.2 Uudet käyttäjät ja kommentoijat

2.3 Kommentointi, kyselyt ja moderointi

2.4 Tulevaisuuskatsauswikin kommentoitavat sivut

3. Joukkoistamisen toimenpiteet

3.1 Sosiaalisen median kanavia käyttöön

3.1.1 Facebook-sivuilla julkaisut

3.1.2 Facebook-ryhmissä keskustelunavaukset

3.1.3 Henkilökohtaisen Facebook-profiilin päivitykset

3.1.4 Muiden tekemiä Facebook-päivityksiä

3.1.5 Facebook-tapahtumasivut keskustelunavauksista

3.1.6 LinkedIn-ryhmät keskustelunavauksista

3.1.7 Twitter-viestit

3.1.8 Muut sosiaalisen median kanavat

3.1.9 Uutisoinnit

4. Palautteet, kritiikit, kehitysehdotukset ja ideat

Liitteet

Pauliina Mäkelä

1. Johdanto

1.1 Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistamisen some-kätilöinnin esittely

Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistamiseen <http://fi.wikipedia.org/wiki/Joukkouttaminen> (engl. *crowdsourcing*) päätettiin hankkia keväällä 2014 ulkopuolista joukkoistusapua ns. some-kätilöpalveluna. Some-kätilö on henkilö, joka vuorovaikuttaa aktiivisesti laajojen sosiaalisen median verkostojen kanssa esim. yhteisövastaavana (engl. *community manager*).

Joukkoistamisen määritelmään voi tutustua tarkemmin eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle huhtikuussa 2012 tehdyn selvityksen;

Tanja Aitomurto: Joukkoistaminen demokratiassa: Poliittisen päätöksenteon uusi aika <http://web.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=jv11612085515473>) avulla.

Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsaus on perinteisesti toteutettu ministeriön sisällä virkamiestyönä ja tärkeimpiä eturyhmiä kuullen. Keväällä 2014 toteutettu tulevaisuuskatsauksen tausta-aineiston valmistelu poikkesi edeltäjistään niin, että

1. eturyhmiä ja tavallisia kansalaisia innostettiin mukaan laajemmin ja
2. kommentointia kerättiin vuorovaikuttavalla viestinnällä, ei pelkällä yksisuuntaisella kyselyllä.

Merkittävää oli myös se, että kyse ei ollut pelkästään tulevaisuuskatsauksen pohjustamisesta entistä laajemmin, vaan myös kokonaan uudenlaisen työskentelytavan tuomisesta ministeriöön.

Tulevaisuuskatsauswikin

http://fi.opasnet.org/fi/Liikenne_ ja_viestint%C3%A4_digitaalisessa_Suomessa_2020 etusivulle oli kirjoitettu johdantoteksti, jota täydennettiin vastuuhenkilöiden nimillä ja pidennetyllä kommentointiajalla joukkoistamisen aikana:

“Tervetuloa mukaan pohtimaan liikenteen ja viestinnän tulevaisuutta. Olemme liikenne- ja viestintäministeriössä laatineet luonnoksen tulevaisuuskatsauksemme tausta-aineistoksi. Sitä valmistellaan eteenpäin joukkoistaen ja tiiviissä vuorovaikutuksessa teidän kanssanne. Tulevaisuuskatsauksemme tausta-aineisto koostuu kolmesta pääteemasta, joilla kaikilla on kolme etenemispolkua: edistyvä, uudistuva ja rohkea Suomi.

Pauliina Mäkelä

Ministeriöt ovat valtioneuvoston kanslian toimeksiannosta ainakin vuodesta 2006 lukien laatineet tulevaisuuskatsauksia puolueiden käyttöön hallitusneuvotteluita varten. Yhtenä osana valmistelutyötä ministeriöt ovat yhdessä laatineet luonnoksen toimintaympäristökuvaukseksi. Tämän pohjalta ministeriöt laativat omia tulevaisuuskatsauksiaan, jotka on määrä julkaista syksyllä 2014 ja toimittaa kaikkien eduskuntapuolueiden käyttöön.

Tämä liikenne- ja viestintäministeriön luonnos tulevaisuuskatsauksen tausta-aineistoksi perustuu sidosryhmien kanssa eri yhteyksissä käytyihin keskusteluihin ja virkamiesten omiin arvioihin ajankohtaisista liikenne- ja viestintäpolitiikan kysymyksistä.

Aikaisempien tulevaisuuskatsausten tavoin tässäkin aineistossa esitetyt vaihtoehtoiset ratkaisuehdotukset eivät ole ministeriön kantoja liikenne- ja viestintäpolitiikan ongelmiin.

Tulevaisuuskatsausta sen paremmin kuin tätä aineistoa ei käsitellä poliittisesti eivätkä ministerit osallistu niiden valmisteluun. Lueimme ja otamme huomioon kaikki kommentit ja käytämme niitä soveltuvin osin jatkotyössä. Katsaus on avoinna kommentoinnille 5.5.-25.5.2014 ja tuotettu materiaali jää wikiin jälkeenpäinkin hyödynnettäväksi.

LVM:n TUKA-tiimin puolesta: Sami Majaniemi, Elina Normo, Piia Karjalainen, Petri Jalasto, Johanna Stenholm, Johanna Ikävalko”

Katsauksen joukkoistaminen lähti käyntiin 5.5.2014 ministeriön sidosryhmille osoittamalla omalla viestinnällä (sähköpostikutsu sidosryhmien edustajille, ministeriön intrassa ja verkkosivuilla <http://www.lvm.fi/tiedote/4399429/liikenteen-ja-viestinnan-tulevaisuuskatsaus-syntyy-joukkoistaen>, ministeriön some-kanavilla, kuten Facebook-sivulla <https://www.facebook.com/lvmfi> ja Twitterissä <https://twitter.com/lvmfi>). Näistä toimista vastasi ministeriön viestintä.

Some-kätilön tehtävänä oli

1. ohjata ja kutsua ihmisiä eri sosiaalisen median kanavista tulevaisuuskatsauswikiin http://fi.opasnet.org/fi/Liikenne_ja_viestint%C3%A4_digitaalisessa_Suomessa_2020,
2. opastaa wikin käytössä ja vastata joukkoistamiseen liittyviin käytännön kysymyksiin nopeasti,
3. raportoida ongelmista ja onnistumisista työskentelytavan jatkokehittämiseksi ja
4. rakentaa aktiivisesti linkkejä muihin asiaan liittyviin projekteihin.

Kyseessä ei ollut ministeriön some-viestinnän ulkoistus, vaan avun hankkiminen itse joukkoistamisprosessiin, johon ministeriöllä ei ollut tarvittavia työvoimaresursseja. Toimintatapakulttuuri oli myös sen verran uusi, että sen luotsaajaksi kannatti hankkia henkilö, joka hallitsee eri sosiaalisen median kanavien yhteisvaikutukset ja tuntee eri sosiaalisen median palvelujen etiketit. Näin kokonaisuudessaan toiminta oli ammattimaista ja ministeriö sai

Pauliina Mäkelä

positiivista julkisuutta aidosti keskustelevana ja nopeasti reagoivana kumppanina ja mahdollistajana.

Liikenne- ja viestintäministeriön FinICT-projektin tarkoituksena on edistää tutkimustiedon käyttöä päätöksenteossa ja tutkimustoiminnassa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. FinICT-projektissa tuotetaan verkkopalvelukokonaisuus, jonka ympärille kerätään käyttäjäverkostoa tutkimuslaitoksista (tiedontuottajista), hallinnosta (esim. ministeriöt) sekä yrityksistä ja tiederahoittajista. Verkkopalvelussa mm. testataan ja kehitetään eri virastojen käytössä olevia palvelujalustoja, jotka mahdollistavat tutkimustiedon hyödyntämisen käytännössä helpommin, laajemmin ja informatiivisemmin kuin aiemmin. Palvelun tarkoituksena on viestiä uusista työkaluista, toimintatavoista sekä laajentaa käyttäjäkuntaa erilaisten tapahtumien ja koulutusten avulla sekä luoda uutta yhteistoimintakulttuuria. FinICT-projekti haki some-kätilöä ja tehtävään valittiin Kinda Oy:n Pauliina Mäkelä ajalle 25.4.-20.6.2014. Hänen työtehtäviin kuuluivat

1. liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistaminen (yksi pilottihanke, jossa demotaan kokemuksellisen tiedon keräämistä ja jäsentämistä päätöksentekoa varten hyödylliseen muotoon käyttäen FinICT-projektissa kehitettävää wikipohjaista työkalua)
2. ajalla 25.4.-25.5.2014 ja 26.5.-20.6.2014 some-tiedotusta asiaan liittyviin tapahtumiin sekä
3. omatoimista osallistujien kysymyksiin vastaamista ja neuvomista sekä havaintojen keräämistä (kritiikki ja kehitysideat ym. palaute).

Tulevaisuuskatsauksen valmistelua oli koordinoanut Petri Jalaston vetämä tiimi, jonka kokoonpanoksi oli muodostunut seuraava: Piia Karjalainen, Elina Normo, Johanna Stenholm, Johanna Ikävalko ja Sami Majaniemi. Valmistelu oli ollut ketterää ja valmistelua oli ideoitu ja kehitetty intensiivisesti koko ajan. Myös some-kätilön tarve käsiteltiin koordinaatioryhmässä.

Pauliina Mäkelä

1.2 Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistamisessa käytetyt työmuodot

Some-kätilö Pauliina Mäkelän työparina toimi FinICT-verkoston projektipäällikkö Sami Majaniemi. Työskentelyn aikana he eivät tavanneet kasvotusten, vaan hoitivat viestinnän sähköisesti. Heillä oli käytössä keskinäisessä viestinnässä puhelinpalaverit, sähköpostiviestit, Facebook-yksityisviestit sekä Google-dokumentit. Työ oli molemmilla liikkuvaa ajasta ja paikasta riippumatonta. Some-kätilö kirjasi työparin keskinäisen viestinnän, julkisen sosiaalisen median viestintätoimet ja työajanseurannan Google-dokumenttiin.

Eturyhmiä (järjestöjä ja yrityksiä) ja kansalaisia innostettiin sosiaalisessa mediassa tulemaan mukaan tulevaisuuskatsauswikiä kommentoimaan. Joukkoistuksessa käytettiin sosiaalisen median yhteisöpalveluita, kuten Facebook, Twitter ja LinkedIn. Some-kätilön asiantuntijaverkostoilla oli suuri merkitys joukkoistamisessa. Hänen henkilökohtaisten verkostojensa koko oli yli 10 000 henkilöä joukkoistamisen alkaessa. Toiminta sosiaalisessa mediassa oli avointa, ketterää ja kokeilevaa. Joukkoistamisen edetessä sosiaalisen median viestintä tiivistyi ja kohdentui tarkemmin. Viestinnässä ja keskusteluissa käytettiin selkeätä ja asiallista suomen kieltä sekä kaikessa toiminnassa noudatettiin Suomen lakia.

Pauliina Mäkelä

2. Tulevaisuuskatsauswikin tilastot

Tulevaisuuskatsauksen joukkoistamisen tuloksia voidaan mitata usealla tavalla. Wikin tilastosivu http://fi.opasnet.org/fi/TUKA2014_statistiikka kertoo wikisivujen kävijämäärät ja wikisivujen uniikit kävijämäärät, Opasnet-wikin uudet rekisteröityneet käyttäjät ja kommentoijat kertoo Uudet käyttäjät -sivu <http://fi.opasnet.org/fi/Toiminnot:Loki/newusers> sekä muokkaushistorian Tuoreet muutokset -sivu http://fi.opasnet.org/fi/Toiminnot:Tuoreet_muutokset.

Wikin tilastosivulla http://fi.opasnet.org/fi/TUKA2014_statistiikka on koottuna myös wikisivukohtaiset Google Analytics -tiedot ajalta 28.4.14-28.5.14.

Pauliina Mäkelä

2.1 Kävijämäärät

Tulevaisuuskatsauswikin etusivua käytiin katsomassa 4208 kertaa 2664 uniikin kävijän toimesta.

Sivu	Kävijät	Uniikit
Arktinen strategia	94	71
Datan liiketoiminta- ja käyttömahdollisuudet	787	289
Digitaalinen tieto hyvinvoinnin ja kilpailuedun lähteenä	542	380
Infrastruktuuri kasvun alustana	518	374
Käyttäjän oikeus omaan tietoonsa ja sen hyödyntämiseen	178	119
Liikenne ja viestintä digitaalisessa Suomessa 2020 Kommentit	135	96
Liikenne ja viestintä digitaalisessa Suomessa 2020 Raportti	296	212
Liikenne ja viestintä digitaalisessa Suomessa 2020	4208	2664
Liikenne ja viestintä palveluna	1025	702
Toimintavarmuus ja turvallisuus	231	147
Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus	256	180
Liikenteen energiareformi	173	113
Liikenteen palvelumarkkinat	457	238
Luottamuksen palauttaminen internettiin	137	93
Monipuoliset sisällöt	373	195
Ohjeita wikin käyttöön	299	222
Oma painotus Teema I	70	50
Oma painotus Teema II	42	33
Oma painotus Teema III	55	41
Tieto ja digitalisaatio liikenteessä	115	87
Älykkäät käyttäjälähtöiset digitaaliset palvelut	236	145

Kaavio 1 - Tulevaisuuskatsauswikin kävijämäärät ja uniikit kävijämäärät

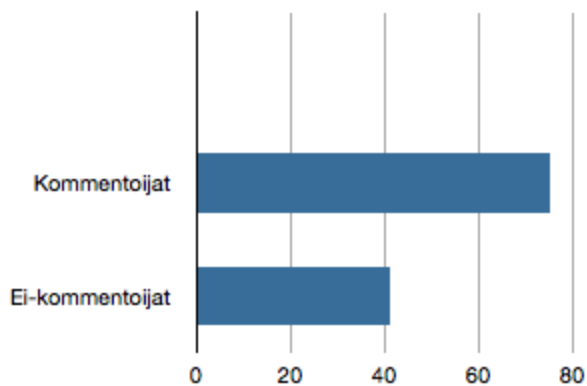

Pauliina Mäkelä

2.2 Uudet käyttäjät ja kommentoijat

Uudet käyttäjät -lokisivulla <http://fi.opasnet.org/fi/Toiminnot:Loki/newusers> on listaus 5.-25.5.2014 välisenä aikana tulevaisuuskatsauswikiin rekisteröityneistä uusista käyttäjistä. Listaus uusista käyttäjistä löytyy tekstimuodossa tämän raportin liitteestä 1. Heitä oli yhteensä 116. Uusista käyttäjistä 75 muokkasi wikiä ja 41 ei muokannut.

Tulevaisuuskatsauswikin uusien käyttäjien kommentoijien osuus

Kaavio 2 - Tulevaisuuskatsauswikin uusien käyttäjien kommentoijien osuus

Pauliina Mäkelä

2.3 Kommentointi, kyselyt ja moderointi

Tulevaisuuskatsauswikin sivuilla käytiin ahkerasti kommentoimassa eri osioita 75 käyttäjän toimesta. Sivuille saatiin parannusehdotuksia yli 450 kappaletta ja pituudeltaan kommentit olivat vähintään yhden rivin verran tai parhaimmillaan pitkiä kommentointikappaleita pituudeltaan useampi näytöllinen. Kommentoitavia sivuja oli yhteensä 61 ja kommentteja saatiin 59 sivulle. Ainoastaan Teema II Tietoturvallisuustyön kehittäminen -osiosivu ja Teema II Vihreä ICT -osiosivu jäivät ilman kommentteja. Lisäksi kommentoijat olivat antaneet useita omia toimenpide-ehdotuksia ja omia painotuksia teemasivuille.

Kaikki kommentit ovat nähtävillä

http://fi.opasnet.org/fi/Liikenne_ja_viestint%C3%A4_digitaalisessa_Suomessa_2020/Kommentit_osiossa.

Avoimen työskentelytavan myötä tulevaisuuskatsauksen laatu parani. Saadut kommentit tullaan lukemaan ja ottamaan huomioon tulevaisuuskatsauksen laatimisessa. Kommentteja käytetään myös soveltuvin osin jatkotyössä.

Joukkoistamisen aikana some-kätilö sai wikin toiminnallisuudesta ainoastaan yhden sähköpostikyselyn, mutta ei yhtään neuvonta- tai auttamispyyntöä wikin käyttämisestä.

Tulevaisuuskatsauswikissä huolehdettiin jatkuvasta moderoinnista ministeriön toimesta. Some-kätilö omalta osaltaan välitti sähköpostilla viestiä Sami Majaniemelle, kun tulevaisuuskatsauswikiin ilmaantui uusia roskapostikommentteja. Yhtään asiatonta kommenttia ei tarvinnut poistaa.

Pauliina Mäkelä

2.4 Tulevaisuuskatsauswikin kommentoitavat sivut

Tulevaisuuskatsauswikissä oli kommentoitavia sivuja yhteensä 61.

Teema I: Liikenne ja viestintä palveluna -osiosivuja olivat

Liikenteen palvelumarkkinat -sivun sisällä:

1. Uudistava lainsäädäntö,
2. Palvelun laatu,
3. Kasvuvyöhyke,
4. Liikkumistili,
5. Joukkoliikenne,
6. Kuljetusten yhdistäminen ja
7. Liikennevakuutus.

Liikenteen energiareformi -sivun sisällä:

1. Uudet käyttövoimat,
2. Liikennevälineet ja
3. Markkinat ja innovaatiot.

Liikenteen Älykkäät käyttäjälähtöiset digitaaliset palvelut -sivun sisällä:

1. Digitaaliset julkiset palvelut,
2. Älykkäät palvelut,
3. Palvelujen edistäminen ja kokeilut,
4. Postipalvelujen tarjonta ja
5. Postipalvelu.

Monipuoliset sisällöt -sivun sisällä:

1. Mediasisältöjen jakelu,
2. Toimilupajärjestelmä,
3. Median sisältötuotanto,
4. Julkinen palvelu,
5. Verotus,
6. Tekijänoikeudet ja
7. EU-sääntely.

Teema II: Digitaalinen tieto hyvinvoinnin ja kilpailuedun lähteenä -osiosivuja olivat

Käyttäjän oikeus omaan tietoonsa ja sen hyödyntämiseen -sivun sisällä:

Pauliina Mäkelä

1. Kokonaisvaltainen digitalisaatiostrategia,
2. Julkiset tietoaaineistot,
3. Omien tietojen hallinnointi ja
4. Yksityiset tietoaaineistot.

Luottamuksen palauttaminen internettiin -sivun sisällä:

1. Käyttäjätietojen käyttö,
2. Tietoturvaosaaminen,
3. Kyberuhkien liennytyt,
4. Tietoturvalliset laitteet ja palvelut,
5. Tietoturvallisuustyön kehittäminen ja
6. Viranomaisten tiedonvaihto.

Datan liiketoiminta- ja käyttömahdollisuudet -sivun sisällä:

1. Pilvipalvelut,
2. Konesalit,
3. Esineiden internet,
4. Robotisaatio,
5. Suuret tietomassat ja
6. Vihreä ICT.

Tieto ja digitalisaatio liikenteessä -sivun sisällä:

1. Liikenteen tietorakenteet ja -varannot ja
2. Liikenteen ohjaus.

Teema III: Infrastruktuuri kasvun alustana -osiosivuja olivat

Toimintavarmuus ja turvallisuus -sivun sisällä:

1. Toimintavarmat viestiverkot,
2. Langattomien viestintäverkkojen käytettävyys,
3. Toimintavarma liikennejärjestelmä,
4. Liikennejärjestelmien turvallisuus ja
5. Jalankulku ja pyöräily.

Liikenne- ja viestintäyhteydet -sivun sisällä:

1. Laajakaistan yleispalvelu,
2. Nopeat laajakaistayhteydet,
3. Yhteisrakentaminen ja energiatehokkuus,
4. Viestintäverkkojen sääntelyn kehittäminen,
5. Taajuuksien käyttö,

Pauliina Mäkelä

6. Maaliikenneverkko,
7. Lentoasemaverkko ja
8. Satamaverkosto.

Arktinen strategia -sivun sisällä:

1. Osaaminen,
2. Tietoliikenne ja
3. Pohjoiset liikenneyhteydet.

Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus -sivun sisällä:

1. Liikenteen verotus,
2. Liikenteen hinnoittelu ja rahoitus,
3. Rahoitusmallit,
4. Budjetti- ja hankintamenettelyt ja
5. Tulojen korvamerkintä erityistapauksissa.

Pauliina Mäkelä

3. Joukkoistamisen toimenpiteet

Some-kätilö käytti sosiaalisen median viestintään aikaa 41,5 tuntia ajalla 5.-25.5.2014 ja 23,5 tuntia loppuraportointiin ajalla 26.5.-5.6.2014. Hän lähetti reilu 200 viestiä eri sosiaalisen median kanavissa.

Ministeriössä oltiin tyytyväisiä joukkoistamisen aikana tehdyistä toimenpiteistä, kun some-kätilö toimi erittäin aktiivisena wikin esiintuojana eri some-kanavissa niin avoimissa kuin suljetuissakin ryhmissä.

3.1 Sosiaalisen median kanavia käyttöön

Some-kätilö hyödynsi omia sosiaalisen median verkostojansa tulevaisuuskatsauksen joukkoistamisessa. Käytössä olivat lähinnä Facebook-yhteisöpalvelu, Twitter-yhteisöpalvelu sekä ammatillisen verkostoitumisen yhteisöpalvelu LinkedIn. Some-kätilön viestintätoimet alkoivat 5.5.2014 klo 14.30, jolloin ministeriön viestintäosaston omat viestintätoimet olivat saaneet tulevaisuuskatsauswikiin katselukertoja 683.

3.1.1 Facebook-sivuilla julkaisut

Some-kätilö hyödynsi 21 Facebook-sivua kansalaisten osallistamisessa tulevaisuuskatsauswikin kommentointiin.

3.1.2 Facebook-ryhmissä keskustelunavaukset

Some-kätilö hyödynsi 45 Facebook-ryhmää kansalaisten osallistamisessa tulevaisuuskatsauswikin kommentointiin.

3.1.3 Henkilökohtaisen Facebook-profiilin päivitykset

Some-kätilö hyödynsi omaa henkilökohtaista Facebook-profiilin aikajanaa julkisilla statuspäivityksillä kansalaisten osallistamisessa tulevaisuuskatsauswikin kommentointiin.

3.1.4 Muiden tekemiä Facebook-päivityksiä

Pauliina Mäkelä

Tässä esimerkkejä muiden henkilöiden, ryhmien ja sivujen tekemistä Facebook-statuspäivityksistä linkkeinä:

1. Älykäs kaupunki
<https://www.facebook.com/groups/alykaskaupunki/permalink/522085967913609/>
2. Timo Virtanen <https://www.facebook.com/timo.virtanen.543/posts/10152404985363363>
3. Julkisesti nähtävillä -blogi
<https://www.facebook.com/julkisestinahtavilla/posts/680861561962256>
4. Rautatiematkustajat
https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=631374980283597&id=158345494253217
5. Autoliitto
https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=743787528999167&id=101812866529973

3.1.5 Facebook-tapahtumasivut keskustelunavauksista

Some-kätilö hyödynsi kolmea Facebook-tapahtumasivua kansalaisten osallistamisessa tulevaisuuskatsauswikin kommentointiin.

3.1.6 LinkedIn-ryhmät keskustelunavauksista

Some-kätilö hyödynsi viittä LinkedIn-ryhmää kansalaisten osallistamisessa tulevaisuuskatsauswikin kommentointiin.

3.1.7 Twitter-viestit

Some-kätilö hyödynsi Twitter-profiilinsa yli 8 000 seuraajaa kansalaisten osallistamisessa tulevaisuuskatsauswikin kommentointiin.

3.1.8 Muut sosiaalisen median kanavat

Facebookin, LinkedInin ja Twitterin lisäksi some-kätilö teki keskustelunavauksen myös Sosiaalinen media oppimisen tukena eli Sometu-verkoston Ning-yhteisössä keskusteluissa: <http://sometu.ning.com/forum/topics/liikenne-ja-viestintaministerion-tulevaisuuskatsaus> sekä erillisenä statuspäivityksenä <http://sometu.ning.com/profiles/status/show?id=1404780%3AStatus%3A137088>.

Pauliina Mäkelä

MuroBBS-keskustelufoorumilta (141802 jäsentä 30.5.2014) löytyi kansalaisen tekemä keskustelunavaus:

<http://murobbs.plaza.fi/yleista-keskustelua/1117860-liikenne-ja-viestintaministerion-tulevaisuuskaitsaus-vuoteen-2020-a.html>.

Scoop.it -palvelun koosteeseen oli tehty merkintä 6.5.2014 tulevaisuuswikin joukkoistamisesta some-kätilön verkoston jäsenen toimesta:

<http://www.scoop.it/t/tabletit-opetuksessa/p/4020852925/2014/05/06/liikenne-ja-viestinta-digitaalisessa-suomessa-2020-opasnet-suomi>.

3.1.9 Uutisoinnit

Tulevaisuuskatsauswikin joukkoistamisesta löytyivät nämä uutisoinnit:

Tietokone-lehti http://www.tietokone.fi/artikkeli/uutiset/haluatko_vaikuttaa_tulevaisuuteen

Tuulilasi-lehti <http://www.tuulilasi.fi/uutiset/liikenteen-tulevaisuus-luodaan-netissa>

Lisäksi Työterveyslaitoksen Työpiste-julkaisussa on artikkeli, jonka taustatietona juttuun on linkki tulevaisuuskatsauswikiin:

http://tyopiste.ttl.fi/Uutiset/Sivut/tulevaisuustutkija_ravayttaa_tyosta_vuonna_2020.aspx.

Pauliina Mäkelä

4. Palautteet, kritiikit, kehitysehdotukset ja ideat

MuroBBS-keskustelufoorumilta (141 802 jäsentä 30.5.2014) poimittu kommentti <http://murobbs.plaza.fi/yleista-keskustelua/1117860-liikenne-ja-viestintaministerion-tulevaisuuskaitsaus-vuoteen-2020-a.html> tiivistää hienosti joukkoistamisprosessia. Tämä kansalaiselta saatu palaute kuvaa juuri sitä, mihin tässä pyrittiin:

“Tässä vihdoinkin kaikille foliohatuille ja muille valveutuneille murottajille tilaisuus päteä ja samalla vaikuttaa tulevaisuuteen, tai ainakin sitä koskevaan LVM:n tulevaisuuskaitsaus sisältöön.

[Liikenne- ja viestintäministeriö - Tulevaisuuskaitsaus joukkoistamalla](#)

P.S. Mielestäni oiva pelinavaus virkamiehiltä, joita yleensä pidetään kaavoihin kangistuneina. Eiköhän muillakin suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuutta koskevilla avainalueilla (Esim. työ- ja elinkeinopolitiikka, terveydenhuolto, koulutus, ympäristöpolitiikka jne.) kannattaisi soveltaa vastaavaa.”

Facebookissa Joukkoliikenneuudistus-ryhmässä tehty statuspäivitys <https://www.facebook.com/groups/292234454161439/permalink/728892243828989/> sai useamman kommentin tulevaisuuskaitsauswikin kommentointiajasta. Tämän myötä kommentointiaikaa lisättiin viikolla.

YHKK: “Tuomioistuinten päätöksistäkin on yleensä sentään kuukausi valitusaikaa, mutta kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen pitäisi toimia kahdessa viikossa. Haiskahtaa näennäiseltä tuo homma.”

EH: “Kai tuossa loppuajassa on painohirve ja se tarkoittaakin 15.9. eikä 19.5. ?”

SM: “Hommassa on ihan vakava tavoite: hyviä ideoita tarvitaan ja ne ovat todella tervetulleita. Tässä projektissa on näytön paikka senkin takia, että LVM tekee tulevaisuuskaitsausta ensi kertaa näin avoimesti, ja palaute tutkitaan tarkkaan. Valitettavasti dedis on jo 19.5 eli osallistumisaika jää lyhyeksi. Sinänsä kontribuutioiksi haetaan lyhyitä ja ytimekkäitä tiivistyksiä ja pidemmät tuotokset sellaisiksi jalostetaan. Toki wiki mahdollistaa taustamateriaalien ja pidempien tarionoiden sisällyttämisen ja hyvät perustelut ovat itsessään arvokkaita. 19.5 jälkeen wiki jää auki mutta koska ministeriön sisäiset aikataulut ovat sellaisia, että viralliseen valmisteluun menevä materiaali pitää olla valmis tässä kuussa. Emme siis voi antaa takeita 19.5 jälkeen lisätyn materiaalin käsittelystä tätä nimenomaista tulevaisuuskaitsausta varten, mutta totta kai

Pauliina Mäkelä

materiaalia voidaan myöhemmin hyödyntää esim. eri strategioiden osana. Eli vakava on tarkoitus ja nyt on hyvä paikka näyttää että joukoissa on älyä. Ping EH, YHKK.”

PM: “Tulevaisuuskatsauksen joukkoistaminen sai lisää kommentointiaikaa, sitä jatketaan 25.5. asti

<http://www.lvm.fi/uutinen/4401048/tulevaisuuskatsaus-joukkoistamalla-komentointiaikaa-jatkettu-25-5-asti> joten tulkaahan mukaan kommentoimaan liikenne ja viestintä palveluna -osiota http://fi.opasnet.org/fi/Liikenne_ja_viestint%C3%A4_palveluna”

Tämä seuraava julkinen statuspäivitys some-kätilön henkilökohtaisessa Facebook-profilissa sai aikaan pisimmän kommentointiketjun tulevaisuuskatsauswikin joukkoistamisen aikana.

<https://www.facebook.com/pauliina.makela/posts/10203991685698721>:

“Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistus on saanut lisää aikaa 25.5. asti. Käy tutustumassa esim. teemaan I: Liikenne ja viestintä palveluna http://fi.opasnet.org/fi/Liikenne_ja_viestint%C3%A4_palveluna joka sisältää mm. seuraavat osiot: Joukkoliikenne, Älykkäät käyttäjälähtöiset digitaaliset palvelut, Tekijänoikeudet ja Mediasisältöjen jakelu. Kerro omat kommenttisi tai lisää omat painotuksesi, kiitos!”

Tässä kommentit ja vastaukset:

AT: “Oletko varma ettei tuo ole jokin hupisivusto? Teksti on kyllä sanamuodoiltaan niin överinä ministeriölatinana että on vaikea suhtautua vakavasti vaikka asiat varmaan on vakavia Ei ihme jos ei kansa osallistu.”

ER: “Kertavilkaisulla selviää ettei tästä helpolla selviä mitään -- tämä on _taas_ lähinnä organisaation kuvaus itsestään eikä suunnattu loppukäyttäjälle. Jollette itse osaa kirjoittaa käyttäjälähtöisesti niin ostakaa tulkki.”

AT: “Joka tapauksessa käyn joukkoistamispalvelun teemat läpi enkä anna hallintolatinan vieraannuttaa itseäni tarjotuista kansalaisvaikuttamisen mahdollisuuksista.”

PM: “Kiitos kommenteista Ari ja Eero! On hyvä, jos kansalaiset näyttävät mallia, niin virkamieskin oppii ilmaisemaan itseään muullakin kuin munkkilatinalla. Tulkaa rohkeasti mukaan kertomaan asioista oma kantanne, kiitos.”

AT: “Joo, minä kyllä sen teenkin. Asiaa tekee kyllä turhaan työlääksi se että pitää aina ensin miettiä että mitä hemmettiä tässä oikeasti tarkoitetaan = kynnyksen vaikuttamiselle.

Pauliina Mäkelä

Kuitenkin kyseessä ovat kaikkiin meihin vaikuttavat ja jokaista lähellä olevat asiat. Oletko sinä Pauliina jotenkin muutoin tässä mukana kuin yhtenä joukossa kommentoimassa kansalaisena?”

PM: “Ari Olen mukana auttamassa joukkoistuksessa omilla verkostoillani, moderoinnilla ja kirjaamassa joukkoistuksen prosessia talteen some-kätilönä.”

AT: “Tuolla on tosi vähän keskustelua ja kommentointia = formaatti ei toimi lainkaan. No ei se mitään. Tuleepahan mun kommentit hyvin esille. Siellä on niitä vasta n. 10 kohtaan.”

AT: “Wikimedia ei kyllä ole oikea työkalu tähän lainkaan. Käyttökynnys on korkea ja karsii monia pois. Ja sitten visioidaan käyttäjälähtöisistä ja älykkäistä palveluista.”

AT: “Onko tähän käytetty muissa medioissa tapahtuvaa tiedottamista/viestintää?”

AT: “Pauliina. Onkohan tuossa nyt oikeasti kyse joukkoistamisesta? Minusta tuo näyttää enemmän kommentointimahdollisuudelta. Joukkoistamisessa asiat jaetaan pienempiin palasiin joista sitten kukin voi valita itselleen työstettävän osan. Järjestelmä kokoaa kokonaiskuvan/loputuloksen hyödyntämällä noita osatuotoksia. Nyt koko palvelu ja sisältö läväähtää eteen vaikeaselkoisena isona möykkynä.

Joukkoistamisessa osallistujat usein palkitaan jollain tavalla. Palkkio voi olla pienikin ja jopa immateriaalinen. Tässä se palkkio ilmeisesti on osallistumismahdollisuus, joka tosin on tehty aika vaikeaksi. Minäkin härkämäisesti vastaan kun nuo ovat tärkeitä asioita. Mutta en usko että siihen saadaan joukkoja mukaan.

Jatkuuko tuo prosessi jotenkin osallistujien kanssa. Nyt ei ilmene. Jos se jää tuohon mielipideilmaisuuksiin ei tämä täytä joukkoistamisen tunnusmerkkejä.”

PM: “Hei Ari! Tässä haastatteluartikkeli aiheesta antamaan lisää vastauksia: <http://finict.somea.org/blog/liikenne-ja-viestintaministerio-joukkoistaa-tulevaisuusselontekonsa/>”

AT: “Kiitos linkistä Pauliina. Ajatus ja pyrkimys on tässä ihan oikea. Ihmisten saaminen osallistumaan on todella vaikeaa silloinkin kun käsiteltävät asiat ovat ihmisten kannalta äärimmäisen tärkeitä. Olen iloinen tästä mahdollisuudesta vaikuttaa. Mutta olin pettynyt toteutukseen kun koin että se tekee oman osallistumisen hankalaksi. Pystyn kyllä antamaan sinne oman palautteeni.

Tuo on ilmeisesti aika pienellä budjetilla toteutettu hanke. Riittävä panostus

Pauliina Mäkelä

tiedottamiseen varmistaisi sen että riittävän moni tietää tästä mahdollisuudesta. Nyt siellä näkyy vain muutama kommentti. Ilmeisesti tieto ei leviä tarpeeksi laajalle eli käytettyjen viestintäkanavien peitto on vähäinen.

Joukkoistaminen todellakin voisi tuoda lisäarvoa tähän kehittelyyn jos vain saisi "joukot" mukaan. Oikeilla jäljillä tässä ollaan.

Tästä voisi jutella enemmänkin. Ehkä joskus jos nähdään jossakin.“

SM: “Ari, kiitos kommentteista ja parannusehdotuksista. Tämäkin projekti vedetään läpi miltei nollabudjetilla ja oman toimen ohella (suurin osa työstä ei tapahdu edes virka-aikana). Mediawikin käyttökelpoisuudesta olen osin samaa, osin eri mieltä. Jos jokaiseen hankkeeseen kasataan erikseen kivat (erilliset) palvelut, joissa oma integroimisvaivansa useisiin muihin systeemeihin, tulee skaalautuvuusongelmia (erityisesti koska toiveenamme on saada virastot ja asiantuntijat myös käyttämään ammattimaisempaa työskentelytapaa kuin Word-dokumenttien lähettely sähköpostilla :-))

Toki satunnaisesti osallistuvan kansalaisen kannalta ongelma on että mediawikin käyttöliittymä on jokseenkin karu ja ehkä pelottava. Toisaalta tavallisella kansalisellakin on nyt samat mahdollisuudet ilmaista itseään kuin virkamiehillä tällä alustalla, joten siinä mielessä se on vaan tasa-arvoista toimintaa. Ideana meillä on tuoda samaan ympäristöön (katsotaan onnistuuko missä aikataulussa) myös muita toiminnallisuuksia kuten budjetointia, mallipohjaista vaikutusarviointia jne. Opasnet nimittäin ei ole pelkkä mediawiki, vaan sen sivuille syötettävät materiaalit voidaan tietokannan kautta hyödyntää muilla wikisivuilla sekä datalla (numeerisella tai tekstuaalisella) voidaan suorittaa laskentaa mukaan integroitujen analyysimallien avulla (niitäkin voi sinne kuka tahansa lisätä ja testata). Voi olla että jossain vaiheessa tehdään ns. satunnaiseen kommentointiin erillinen siloiteltu käyttöliittymä.

Eerolle toteaisin että tottahan se on, että teksti on kuivakkaa ja byrokraattista. Sellaiseksi ammattislangi kaikilla aloilla muodostuu ja hyvä että siitä ulkopuolelta huomautetaan, itse kun sille tulee sokeaksi. Jälleen kerran heikko selitys on ajan puute ja se, että vaatii aikamoista jumppaamista saada perusvirkamies ilmaisemaan mukaansa tempaavammalla tavalla. Toki tätä pitää yrittää, koska eihän muuten kunnan rakentavaa keskustelua synny.”

SM: “PS. yllä Pauliinan antama linkki joukkoistusartikkeliin voi olla välillä toimimatta koska siirrämme palvelun pois kehityspalvelimelta ja korjaamme vähän ulkoasua. Postaamme sitten uuden linkin.”

Pauliina Mäkelä

PM: "Katsokaahan lisätietoa tästä projektista Ari ja Eero ylempää Majaniemen Samin vastauksista."

SM: "Kiitos Sami vastauksesta. Arvelinkin ettei tähän kansalaisvaikuttamiseen mahdollisuuteen ole annettu riittäviä resursseja vaikka kansalaisten palautetta ja osallistumista halutaankin."

Tarve on kuitenkin että tulevaisuutemme kehittämiseen saadaan kaikilta yhteiskuntamme tahoilta innovatiivisia, hyviä ehdotuksia ja saadaan aikaan rikasta dialogia, johon moni osallistuu. Valmistelutyössä mukana olevat eturyhmät, järjestöt ja organisaatiot varmasti saavat sanansa sanottua.

On hienoa että halutaan avata kanava kaikille kansalaisille. Siitä suurkiitos. Mediawiki ei valitettavasti ollut nyt oikea ratkaisu, parempiakin ratkaisuja olisi.

Toivottavasti tulevaa seuraavaa hallitusohjelmaa työstettäessä sitten neljän vuoden päästä käytössä on ratkaisu, joka innostaa kansalaiset oikeasti osallistumaan. Joukkojen viisauden hyödyntämisellä on valtaiset mahdollisuudet. Nyt ei kyllä kuitenkaan ollut oikeasta joukkoistamisesta kyse. On silti mahdollisuus osallistua. Tämä mahdollisuus tavoittaa nykyisellä toteutuksella valitettavasti äärimmäisen harvat satunnaisesti ja vielä harvemmat oikeasti osallistuvat.

Kiitos kuitenkin että sain mahdollisuuden kommentoida noita tärkeitä teemoja. Jatkan vielä, sillä asiaa on paljon ja se vaatii paljon pohdiskelua.

Olette oikeilla jäljillä. Kansalaisten pitää saada osallistua juuri tällaisten asioiden valmisteluun. Tästä on hyvä jatkaa tulevaisuudessa oikeaan joukkoistamiseen."

SM: "Jos on heittä linkkiä toimiviin ratkaisuihin niin laita tulemaan. Voimme testata eri alustoja eri yhteyksissä. Teemme myös varmaan tuon siloitellumman käyttöliittymän jossain vaiheessa. Pelkästään kommentointiin tarkoitetut työkalut, joissa ei ole kunnan versionhallintaa tai mahdollisuutta rakenteistaa ja jatkojalostaa sisäänsyötettyä tietoa eivät oikein itseäni sytytä. Eri käyttäjät tarvitsevat kovin erilaisia käyttöliittymiä (mikä ei tietenkään saisi olla tekosyy sille että palveleaan vain teknisesti edistyneitä).

Näitä joukkoistuksiaahan on jo ollut eri tavoilla toteutettuna lukuisia. Useimmat keräävät pelkkiä kommentteja, varsinaista synteisiä tai systemaattista arvojen analysointia ja keräämistä ei tehdä. Tässäkin on paljon parannettavaa."

Kansalaiset toivoivat pidempää kommentointiaikaa, selkeyttä käytettävään kieleen, lisää tiedottamista, joukkoistamisen laajentamista ja kunnan työkaluja.

Pauliina Mäkelä

Joukkoistamisprosessia auttavan some-kätilön tulee seistä joukkoistettavan asian takana avoimella mielellä ja innostavasti, jolloin sosiaalisen median viestintää on helppo tehdä.

Some-kätilön tulee olla jo ennen joukkoistamista sosiaalisen median palveluissa erilaisten keskusteluryhmien jäsenenä, jotta hän on ehtinyt toimia osaltaan ryhmissä hyvänä sisällöntuottajana ja keskustelujen avaajana. Avoimella ja aktiivisella someviestinnällä some-kätilöllä on myös hyvä maine sosiaalisen median palveluissa. Silloin joukkoistamisen viestit ovat osa tätä aktiivista keskustelua, eikä vain yksisuuntaista viestintää. Sosiaalisen median palveluissa viestintää tulee tehdä ympäri vuorokauden, ei vain pelkästään virastoaikoina.

Ensimmäistä kertaa kokeiltaessa uutta toiminta- ja työskentelytapaa ei ole mahdollista saada kaikkia kansalaisia mukaan, mutta jostain pitää aloittaa. Jatkossa kannattaa osallistamisessa hyödyntää hyväksi havaittuja menetelmiä ja lisätä resursseja viestintään, jotta läsnäolo verkossa toteutuu mahdollisimman laajasti ja ihmisläheisesti. Hyvä keino saada lisää osallistujia olisi järjestää joukkoistamista ennen ja joukkoistamisen aikana tapahtumia, joissa joukkoistamisen menetelmästä ja kohteena olevasta tehtävästä voidaan keskustella ja tuoda laajemmin kansalaisten tietoon mahdollisuus osallistua. Yksinkertaisuus ja selkeys teknisessä toteutuksessa sekä viestinnässä auttavat, kun tavoitellaan laajasti kansalaisten osallistamista.

Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuuskatsauksen joukkoistaminen oli uudenlaista työskentelytapaa kokeileva pilottihanke, jossa demottiin lyhyessä ajassa pienin ponnistuksin kokemuksellisen tiedon keräämistä ja jäsentämistä kansalaisilta ja etujärjestöjen edustajilta päätöksentekoa varten hyödylliseen muotoon wikissä. Saadut kommentit, ehdotukset ja näkökulmat auttavat lopullisen tulevaisuuskatsauksen koostamista. Käytettyihin aika- ja henkilöresursseihin nähden tätä joukkoistamiskokeilua voidaan pitää onnistuneena.

Lämmin kiitos kaikille osallistujille!

Pauliina Mäkelä

Liitteet

Liite 1. Tulevaisuuskatsauswikin uudet käyttäjät

Tulevaisuuskatsauswikin Uudet käyttäjät -lokisivulla <http://fi.opasnet.org/fi/Toiminnot:Loki/newusers> on ajalla 5.-25.5.2014 rekisteröityneet uudet käyttäjät. Heidän käyttäjätunnuksensa olivat:

- 25. toukokuuta 2014 kello 20.31 Käyttäjätunnus [Villoks](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 25. toukokuuta 2014 kello 17.24 Käyttäjätunnus [Yleisradio Oy](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 25. toukokuuta 2014 kello 15.22 Käyttäjätunnus [Autokoululiitto](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 25. toukokuuta 2014 kello 10.26 Käyttäjätunnus [A-hautomo](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 24. toukokuuta 2014 kello 20.10 Käyttäjätunnus [Viipsis](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 24. toukokuuta 2014 kello 14.16 Käyttäjätunnus [Makilmi](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 24. toukokuuta 2014 kello 13.30 Käyttäjätunnus [Musiikkituottajat - IFPI Finland ry](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 13.01 Käyttäjätunnus [Akallio](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 12.15 Käyttäjätunnus [SES](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 11.48 Käyttäjätunnus [DNAOy](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 11.03 Käyttäjätunnus [Viviläinen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 10.26 Käyttäjätunnus [Silanderj](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 10.25 Käyttäjätunnus [Sisi](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 10.23 Käyttäjätunnus [Kuluttajaliitto](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 09.49 Käyttäjätunnus [95559532](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 09.41 Käyttäjätunnus [Liikenne44](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 09.20 Käyttäjätunnus [Tutkimusrahoitus](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 09.15 Käyttäjätunnus [TTVK ry](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin

Pauliina Mäkelä

- 23. toukokuuta 2014 kello 08.52 Käyttäjätunnus [Vivi](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 08.14 Käyttäjätunnus [MiaNykopp](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 07.38 Käyttäjätunnus [Mstrahl](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 07.37 Käyttäjätunnus [JuhaniKorhonen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 06.37 Käyttäjätunnus [Sanoma](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 06.36 Käyttäjätunnus [Sähköteknisen Kaupan Liitto](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 23. toukokuuta 2014 kello 06.25 Käyttäjätunnus [Markku Henttinen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 21.06 Käyttäjätunnus [MinnaMantymaki](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 18.56 Käyttäjätunnus [Walterfink](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 15.27 Käyttäjätunnus [Marianne Hynninen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 15.23 Käyttäjätunnus [Jaakkokorhonen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 14.02 Käyttäjätunnus [Kirsi Karlamaa](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 13.13 Käyttäjätunnus [Walterneti](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 13.03 Käyttäjätunnus [Jyrkinummenmaa](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 12.34 Käyttäjätunnus [JMM](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 12.31 Käyttäjätunnus [JussiM](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 11.21 Käyttäjätunnus [Jukkaholmberg](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 22. toukokuuta 2014 kello 07.30 Käyttäjätunnus [Taimo Tihinen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 18.11 Käyttäjätunnus [INFRA ry](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 13.19 Käyttäjätunnus [Pasimakinen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 12.27 Käyttäjätunnus [Markohot](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 11.59 Käyttäjätunnus [MV](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 09.51 Käyttäjätunnus [Ji](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 06.10 Käyttäjätunnus [Tade](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 21. toukokuuta 2014 kello 02.59 Käyttäjätunnus [Akauppi](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin

Pauliina Mäkelä

- 20. toukokuuta 2014 kello 10.49 Käyttäjätunnus [Vesa Vuorimaa MMM](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 20. toukokuuta 2014 kello 10.05 Käyttäjätunnus [Tmarola](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 20. toukokuuta 2014 kello 09.53 Käyttäjätunnus [Hoijer](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 20. toukokuuta 2014 kello 08.58 Käyttäjätunnus [Soneran kommentteja](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 14.40 Käyttäjätunnus [Mattika2](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 12.01 Käyttäjätunnus [Snygard](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 11.29 Käyttäjätunnus [SatuKangasVKL](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 09.10 Käyttäjätunnus [Her](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 07.29 Käyttäjätunnus [Sito](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 06.47 Käyttäjätunnus [Peltovesa1](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 19. toukokuuta 2014 kello 05.44 Käyttäjätunnus [Leena](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 18. toukokuuta 2014 kello 19.51 Käyttäjätunnus [Oh](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 18. toukokuuta 2014 kello 07.57 Käyttäjätunnus [Sndqvst](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 19.03 Käyttäjätunnus [Aassdfff](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 12.53 Käyttäjätunnus [Eesau](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 10.31 Käyttäjätunnus [JA](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 10.01 Käyttäjätunnus [Helsingin Satama](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 06.46 Käyttäjätunnus [Ssipila](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 06.30 Käyttäjätunnus [Petwik](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 06.26 Käyttäjätunnus [Stiina Laakso](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 05.31 Käyttäjätunnus [SiniPuntanen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 05.19 Käyttäjätunnus [Raimo Nevalainen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 16. toukokuuta 2014 kello 05.14 Käyttäjätunnus [Luotsi](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 15. toukokuuta 2014 kello 13.04 Käyttäjätunnus [Sami Ylikortes](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 15. toukokuuta 2014 kello 09.31 Käyttäjätunnus [Marikkainen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin

Pauliina Mäkelä

- 15. toukokuuta 2014 kello 08.25 Käyttäjätunnus [Pexsbg](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 15. toukokuuta 2014 kello 07.53 Käyttäjätunnus [Eira Järviluoma](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 14. toukokuuta 2014 kello 14.22 Käyttäjätunnus [Holopja](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 14. toukokuuta 2014 kello 13.18 Käyttäjätunnus [Kptr](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 14. toukokuuta 2014 kello 07.01 Käyttäjätunnus [Tk](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 14. toukokuuta 2014 kello 05.56 Käyttäjätunnus [Timoargillander](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 13. toukokuuta 2014 kello 13.03 Käyttäjätunnus [1409hauho1956](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 13. toukokuuta 2014 kello 11.14 Käyttäjätunnus [Mannimo](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 13. toukokuuta 2014 kello 08.55 Käyttäjätunnus [Tniemine](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 13. toukokuuta 2014 kello 08.00 Käyttäjätunnus [Stratovaari](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 12. toukokuuta 2014 kello 11.15 Käyttäjätunnus [Jijiipee](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 12. toukokuuta 2014 kello 10.18 Käyttäjätunnus [MarillaL](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 11. toukokuuta 2014 kello 16.06 Käyttäjätunnus [TJA](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 10. toukokuuta 2014 kello 07.01 Käyttäjätunnus [Navikaitsija](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 9. toukokuuta 2014 kello 14.00 Käyttäjätunnus [LeMeri](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 9. toukokuuta 2014 kello 11.31 Käyttäjätunnus [Ut](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 9. toukokuuta 2014 kello 10.08 Käyttäjätunnus [VRKPJ](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 8. toukokuuta 2014 kello 17.11 Käyttäjätunnus [Future](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 8. toukokuuta 2014 kello 08.52 Käyttäjätunnus [CallielotmxdqxfPelow](#) ([keskustelu](#)) luotiin
- 8. toukokuuta 2014 kello 08.51 Käyttäjätunnus [ShenikadofterczyAndeson](#) ([keskustelu](#)) luotiin
- 8. toukokuuta 2014 kello 08.43 Käyttäjätunnus [LavernayslsheqlkzWaananen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 14.44 Käyttäjätunnus [Comments](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 12.37 Käyttäjätunnus [RautavirtaLVM](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 12.29 Käyttäjätunnus [PiiaLVM](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 10.08 Käyttäjätunnus [Juha P Korhonen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin

Pauliina Mäkelä

- 7. toukokuuta 2014 kello 08.00 Käyttäjätunnus [DarinifimmxgljuAndrado](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 07.59 Käyttäjätunnus [LesleyfojrhhncgMakovec](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 07.58 Käyttäjätunnus [AugustusupgbtrkcsPellissier](#) ([keskustelu](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 07.57 Käyttäjätunnus [GroverdoysooxufxMinarcik](#) ([keskustelu](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 07.55 Käyttäjätunnus [RaymonrmmwledqndBirr](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 7. toukokuuta 2014 kello 07.41 Käyttäjätunnus [PJalasto](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 11.01 Käyttäjätunnus [HannuLuntiala](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 09.59 Käyttäjätunnus [Naps](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 09.14 Käyttäjätunnus [Omavalinta](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 07.48 Käyttäjätunnus [LauraTarhonen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 07.47 Käyttäjätunnus [Tr](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 07.01 Käyttäjätunnus [IsmoK](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 06.28 Käyttäjätunnus [Veikko Hintsanen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 06.02 Käyttäjätunnus [Kullervo63](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 6. toukokuuta 2014 kello 05.37 Käyttäjätunnus [Rph](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 23.08 Käyttäjätunnus [Van Os](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 18.43 Käyttäjätunnus [Laurae](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 13.43 Käyttäjätunnus [Juha Kämäräinen](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 12.38 Käyttäjätunnus [Koskela](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 11.54 Käyttäjätunnus [Mruckens](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 11.47 Käyttäjätunnus [Numi](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 09.03 Käyttäjätunnus [Saarinensa](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin
- 5. toukokuuta 2014 kello 05.26 Käyttäjätunnus [PauliinaMakela](#) ([keskustelu](#) | [muokkaukset](#)) luotiin